

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice števil. 16. — Z urednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inzerati: Šeststopenjska petič-vrsta 4 kr., pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Velja za Ljubljano v upravnisti: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti velja za celo leto 10 gl., za pol leta 5 gld., za četrt leta 2 gld. 50 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 119.

V Ljubljani v četrtek, 28. maja 1885.

Tečaj II.

Pariški nemiri.

Pod srečnimi avspicijami stopil je Brisson na vladno krmilo. Komaj da je bilo palo prejšnje ministerstvo vsled dogodkov ob kitajski meji, uže se je zjasnilo nebo in Kitajska, dasi skoro zmagonosna Francoski nasproti, umaknila se je tisti trenotek, ko se je v Parizu sestavljalo novo ministerstvo, prostovoljno iz bojnega pozorišča. Ves svet pozdravljaj je ta dogodek kot dobro znamenje za Brissonovo vlado. Tedaj pač nikdo slutil ni, da zna nastati nevarnost zanj drugje, da zna priti celó v glavnem mestu ponosne ljudovlade do dogodkov, ki so, če ne uže pogubonosni, a gotovo zeló neprijetni za vsako vlado.

Dné 24. maja leta 1871 potolčena je bila v Parizu tolpa vsemu državljanškemu redu sovražnih anarhistov. Lepo se je od tistega časa razvijala francoska ljudovlada. Da-si oslABLJENA po dolgotrajni vojni, skoro uničena po brezštevilnih zgubah, ponižana v prah po slavnih zmagah mogočnega sovražnika, posrečilo se je modrim možem, ki so od tistega časa sem dobili v roke vladno krmilo, v malih letih izbrisati vse nasledke krvave in uničujoče vojske. Kar bi nobeni drugi državi sveta ne bilo mogoče, dosegla je Francija v kratkem času. Milijarde plačala je zmagonosnemu sosedu, a še ji je preostajalo toliko sredstev, da je celo državo spremenila v jednotno trdnjavo, da se je vznova oborožila in sicer takó, kakor ni bila oborožena nikdar popred.

V kratkih devetih letih zavzela je Francija zopet skoro isto častno mesto med evropskimi velevladami, kakor poprej. In če je videti zadnji

čas, kakor bi srce Evrope bilo res v Berlinu, je to najbolji dokaz, kako veljavo ima francoska ljudovlada, da se tudi mogočna Nemčija na vso moč prizadeva, potolažiti srd svoje sosede ter pridobiti jo za prijateljsko zvezo. Isto tako, kakor na zunaj, razvijala se je francoska ljudovlada tudi na znotraj. Kakor bi čuvala nad njo posebna roka, odstranjevala se je jedna zapreka za drugo, ki jo je ovirala začetkom v razvijanju. Tim bolj osupne človeka dogodek, o kojem se poroča z dné 24ega maja t. l. iz Pariza. To ni bil več navadni polični izgred, to je bil uže boj v pravem pomenu besede. Nad osemdeset oseb bilo je bolj ali manj hudó ranjenih. Ni li redarstvo pri tem nekoliko prekoráčilo svojih mej, se ne dá določiti. Vender dalo bi se sklepati, da se to ni zgodilo. Kajti policija pustila je navzlic vsemu demonstrovanju razsajajoče tolpe toliko časa pri miru, dokler se niso razvile med divjim krikom rudeče zastave ter zasadile na grobéh pred štirinajstimi leti na ta dan padlih anarhistov. Da je redarstvo na to postopalo z vso enerzijo, bilo je gotovo na mestu. Vsako rahločutje od strani vladnih organov tem brezumnim četam nasproti, znalo bi bilo privedi še do večjih zmešnjav, in francoski ljudovladi mora se le čestitati, da si je znala s táko odločnostjo ohraniti sedanjo svojo veljavo.

Neko vprašanje pa se usiluje človeku pri vsem tem. Zakaj so anarhistični elementi ravno sedaj upali si s tako močjo na dan? Vzroki so pač različni. Premisliti je prvič, da se bližajo volitve, in ne bodemo se motili, ako trdimo, da stojé za temi raztrganimi in razdrapanimi prikaznimi vsi drugi možje. Žal, da se po celi Evropi svobodomiselná

volilna pravica tako zlorabi, da se s tako nevednimi sredstvi bori za svoja načela. Ne dá se tajiti, da so zakleti nasprotniki francoske ljudovlade ponižali se do onih zavrženih elementov v človeški družbi, kojim ni nič svetega, ki imajo k večem kaj pridobiti, izgubiti gotovo ničesar, in ki so v obupnosti svoji pripravljani za vsako še tako nevedno podjetje. Da bi te polične druhalí zamogle s svojo močjo resno v nevarnost pripraviti državo, o tem so tudi oni, ki se takih sredstev poslužujejo, do dobrega prepričani. A nekaj drugega imajo pri tem v očeh. Volitve se bližajo, in prelivanje krvi, ki so ga sami prouzročili, uporabljati bočejo zoper sedanjo vladno sistemo ter na ta način krepčati svojo stranko. Da bi se jim posrečilo, po tej poti dospeti v kratkem do zaželjenega smotra, pač ni strahu, a ravno na Francoskem, kjer so večkrat tudi nemogoče stvari mogoče, bode skrbno v očeh obdržati skrivno rovanje vseh nasprotnikov sedanjih razmer.

Brezdvojno pa je temu dogodku iskati uzroka tudi v tem, da je Brisson precej od začetka svojega nastopa nekoliko preveč upogibljivega in prijaznega kazal se tudi ekstremnim strankam nasproti. To je bila slabost, katere se mu bo znebiti. Krvavi ta dogodek prepričati ga mora, da se nekateri elementi sploh ne dajo pridobiti za sedanjo vlado in mogel se bode odločneje nasloniti na odkritosrčne prijatelje obstoječih razmer. To storiti bode moral zlasti sedaj, ko se imajo vršiti nove volitve. Paktirati z anarhisti in nihilisti ne sme nobena vlada, bodi si v monarhiji, bodi si v republiki. Ljudje, ki jim zločin, kakor umor in požig, nikakor ne teži vesti, ne morejo nikdar

Listek.

Demantne jame v južni Afriki.

Kimberley, sloveče mesto demantov v južni Afriki, bil je še pred nekaj let neznatno selo. Slučajno našli so potem v okolici divjaki, kupčevalci in otroci pogostem svitlobleščé kamene, ki so bili spoznani demantim in le-ti privabili so tja množico srečolovcev iz vseh dežela in narodov. Iz prva je slehern le iskal, kajti demanti našli so se na površji brez kacega truda in brez mnogih stroškov, tako da so si nekateri res kaj urno premoženja nabrali. Svet, kjer je ležal ta zavidani prostor, prodajal se je iz početka za smešne svotice, a kmalu zadobil je vrednost milijonov in milijonov. Izza teh prvih časov pripovedujejo se vsakovrstni čudesni dogodki, kakeršni so se vršili takisto i v družih jednacij krajih, v Avstraliji in Kaliforniji. A dobro redarstvo in stroge postave storile so tu naposled red, in produkti prve tako zvane kimberleyske jame bili so gorostasni — njeni demanti prepluli so Evropo, kamor jih je pripotovalo do sedaj več kot za 1500 milijonov frankov.

A poslednje čase so se — tako poroča najvejši potovalec — razmere očividno obrnile na slabše. Dosti biva ondukaj oseb, ki so premogle boljše dni milijone, a sedaj — klatijo se okolo vničene do tal, roteč se in preklinjajoč britko usodo. Sleherni posadil je svoje imetje v akcije, kajti pridobitki podjetja rasli so od dné do dné, ne le na listih, ampak videče, po obilici izkopanih krasnih in cenljivih demantov. Delnice, ki se pospne dandanés k večem na 800 frankov, vzdržavale so se na denarnem trgu v vrtoglaví visočini od 150 do 200 tisoč frankov; vsaj kedo bi si ondaj tudi le mislil, da nepričakovana nezgoda v kratkem vso jamo zasuje. A nezgoda bila je nezabranljiva, kajti prstena stena, ki se dviga navpik čez 500 čevljev, ne vzdrži se mirno, ampak vedno in vedno spodrkuje, in tem načinom zgrudil se je nekega dné celi rob. Uničenim podjetnikom ostali so sicer demanti v globini, a krila sta jih šuta in skalovje v izmerji milijonov kubičnih čevljev. Odstranjenje te mase in delo zopet takorekoč iz nova začetí, stalo bi nove neštete svote in našlo se jih je tudi dokaj, ki so žrtvovali zadnje novce. A podrski jeli so se ponavljati in daljno iskanje in rovanje moralo se je prenehati.

Po sreči našli so na družih bližnjih krajih nova ležišča demantov, katera so se na podlagi do sedaj pridobljenih, dragih izkušenj boljši in umnejše vporabila.

Mesto, koje tako hlastno po bogastvu rije, gotovo tudi nima dovolj časa misliti na zdravstvena sredstva, in Kimberley bil je dosihmal pravo gnjezdo rumene mrzlice in kozá. V zadnjem času se je res marsikaj zboljšalo. Voda dovažá se iz bližnje reke z mogočnimi parnimi stroji in vsestranske kupčijske zveze zlajšujejo uvažo svežih in zdravih hranil in mesto sme se uže imenovati moderno in solidno pristališče. Tem pötem nehálo se je tudi nezdravo bivanje in marsikateri zamore sedaj pošteno in mirno napravljati bogate kupčije. Prejšnje čase to pač ni prišlo ničemur na misel; sleherná stvarica stala je grozno in marsikaj se tudi za dragi denar ni dobilo.

Dočim se tudi še dandanés v Kimberleyi zahtevajo visoke cene za potratnostne stvari, za sádevje in sočivje, je trg vender omišljen z vsem in vsakedanje potrebščine niso ravno predrage. Hoteli so dobri in čestokrat prenapolnjeni. Kosilo opravlja se v naglici, ker množina gostov ima čez glavo nujnega kupčijskega posla. Posebno pogosti so kupci neobdelanih, sirovih demantov, in rado-

biti trdni stebri kake države. Napačno je tedaj, ako se kaka vlada prizadeva, pridobiti tudi take elemente za se. Gotovo bode tudi francoski ljudovladni služilo bolj v prospeh, ako se združi z drugimi evropskimi državami v zatiranje vseh rušiteljev državnega reda, nego da bi skušala z njih pomočjo vtrditi svoj obstanek.

Volitve na Koroškem.

„Mir“ razglša gledé bodočih volitev za državni zbor koroškimi Slovincem naslednji oklic:

Korošci!

V kratkem bote volili poslance za državni zbor na Dunaji. Volili jih bote za šest let, zato glejte, da izvolite take može, ki bodo v šestih letih tudi v resnici kaj storili za vas, volite katoliško-konservativne može!

Naši poslanci se bodo z besedo in dejanjem potegovali za te reči:

1.) Da stopi v veljavo krščanska vera in da se zabranijo take postave, ki bi bile nasprotne sveti katoliški cerkvi; posebno torej za krščanske šole, in pa za to, da dobimo več duhovnikov, katerih zdaj tako primanjkuje;

2.) da se v resnici dajo vsem narodom enake pravice in s tem konec naredi prepiru med narodi;

3.) da se red napravi v gospodarstvu, da se ne bodo ljudje zavistno vojskovali drug z drugim, ampak da najde pošteno delo kmeta, rokodelca in kupčevalca svojo brambo in svojo plačo;

4.) da se varčno gospodari z državnim premoženjem, da se davki pravično razdelijo in če mogoče zmanjšajo, ne samo cesarski davki, koleki in pristojbine, ampak tudi deželne in občinske priklade, ki se jih zdaj ne moremo izogniti zavoljo nekaterih državnih postav;

5.) za take postave, da se znebimo postopačev in da dobimo dobrih poslov, da pride boljši red v občinsko upravo in domovinsko pravico;

6.) za postave proti oderuhom, in da se kmet ne bo smel preveč zadolžiti, da se zmanjšajo vknjiženi dolgovi s pomočjo države, da se zniža prepisnina po dedščinah, in več takih reči, o katerih sklepati deželni zbor nima oblasti;

7.) da se olajšajo ali spremenijo vse tiste postave in vsi ukazi, proti katerim ljudje največ tožijo, na pr. da se odpravi legaliziranje ali vsaj omeji; da naj hodijo otroci namesto osem let le šest let v vsakdanjo šolo, potem pa nekaj časa v nedeljsko šolo.

Stojimo trdno, da pošlje vender enkrat tudi koroška dežela take poslance na Dunaj, kakor si jih svitli cesar in mi želimo. Naši poslanci naj delajo za blagor in za mir med narodi mogočne Avstrije in naj podpirajo sedanjo vlado, ki je za Korošce več storila, kakor vse prejšnje.

vedno ozira se ljudstvo po slehernem, kojemu se vidi, da je tujec. Sploh pa je družba ondakaj jako nemikavna in nevladljiva; ušesa utrudijo pogovori, ki se sučejo vedno le o kamenih, o jamah in o denarji.

Kupovalci demantov so koncesijonovani in smejo le od lastnikov jam kupovati, kar je neogibno potrebno, da se zapreči prodajanje vkradenih kamenov. Znao je namreč, da si delavci v roveh, večinoma kafri in zulujci čestokrat prisvojijo najlepše kamene, ako jim pridejo pod kopačo ravno v roke. A vender najde si lokavi zamorec kljub obstoječemu samotržju kupca, kateri mu, dasiravno obema, kupcu kot prodajalcu zmaknega blaga, preti dolgoletno, prisilno robstvo v rudnikih, odkupi kamene za malo funtov šterlingov. Najprekanjenejša zvijača se vporablja, najspretnější tajni stražniki so ti na preži — mnogo se jih zasači, kar pokorijo z ostro kaznijo — a kupčija z vtihotapljenimi demanti cvete na skrivnem in bode vedno cvela.

Naravno je tedaj, da prihaja na pariški in londonski trg množina kamenov, kateri se zopet prav dober kup odprodajajo in takó ceno družih demantov, katerih pridobitev proizvračuje produ-

To bote dosegli posebno Vi volilni može iz kmetskih občin, ako volite sledeče može, ki jih Vam priporočamo. Poznamo jih, da so poštenjaki in da Vam dobro hočejo, da so možaki, vredni, da jim zaupate.

Naši kandidatje so:

Za kmečke občine celovškega in velikovškega okraja:

Nj. ekselenca gosp. **Feliks baron Pino**,
c. kr. kupčijski minister.

Za kmečke občine beljaškega in borovskega okraja:

Gospod **Andrej Einspieler**,
c. kr. profesor v pokoju.

Za kmečke občine špitalskega in št. mohorskega okraja:

Gospod **Janez Peitler**,
posestnik in župan v Rennwegu.

Za kmečke občine šentvidskega in volšberškega okraja.

Gospod **Jurij Pongratz**,
posestnik in župan v Št. Andražu.

Korošci! Ti može hočejo dati Bogu kar je božjega, in cesarju, kar je cesarjevega; volite jih enoglasno! Pokažite, da ljubite svojo domovino, da razumete, kaj je koroški deželi v prid, in da se znate tudi moško potegniti za to, kar ste spoznali za dobro!

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Včeraj vršile so se prve volitve v državni zbor v volilnih okrajih kmetskih občin na Dolenje-Avstrijskem in v Solnogradu. V kolikor nam je dozdej znan izid, bili so na Dolenje-Avstrijskem izvoljeni: V St. Pöltenu: Pirko; v Amstettenu: Oberndorfer; v Kremsu: Schürer; v Zwettlu: vitez Schönerer; v Mistelbachu: Garnhaft; v Dunajskem Novem Mestu: Adametz; v Sechshausu: Friderik Suess; v Hernalsu: dr. Exner; v Hietzingu: Schöffel. — V Solnograški bil je izvoljen Matija Neymayer s 102 izmed 150 glasov in dvorni svetnik Lienbacher s 131 izmed 151 glasov.

Iz Rima se poroča, da je kurija sprejela izvolitev grofa Schönborna praškim nadškofom.

Iz Zagreba se poroča, da bode hrvatski sabor pri svojem zopetnem sestanku v meseci oktobru imel obravnavati zelo mnogo predmetov, kateri se ne bodo nanašali samo na preustrojbo uprave in arondacijo sodnih okrajev, marveč obravnavati bode imel poleg novega volilnega reda tudi o gospodarstvenih predlogah. Obravnavalo se bode tudi o zakonu gledé živinske kuge.

centom silne troške, zelo nevarno spodrivajo. Tem načinom izgubil je demant zadnje desetletje več nego 25 odstotkov veljave, ker edino le velika množica najdenega blaga ni bila v tolikej meri proizvročila njegove veljave.

Dasiravno se uže komaj sme reči, da se v kimberleyski jami še koplje in dela, bila mi je vender prva pot k njej, temveč ker je prav blizu hôtela, kjer sem se vstavil. Preko ceste, ki pelje k jami, nahaja se nekaj menjalnic, zdravniških soban, lekarn in prodajalnic z rokodelskim blagom; nakrat jo zavije cesta okoli ogla in gleda! pred nami zeva velikansk prepad, čegar strme stene se ožijo proti dnu v podobi vlijaka. To je ona starosloveča jama. Neštevilne vrvi, ki se vidijo kot niti, napete so od obronka v globel, in le tu in tam zapazi se, kakor pritlikavec, v globini kak delavec. Zvrtali so namreč za novejšo dobo tla še za 600 čevljev nižje in še niso prišli do dna višnjevskasti glini, v kojej se nahajajo demanti. Neko francosko društvo privaja vsaki dan po teh vrveh nekoliko prsti na dan; sploh pa počivajo velikanski stroji in parne priprave, čakaje vgodnejših in živahnějšíh časov. Za sedaj vzdržuje se jama in vrtajo se novi preduhi le tolikanj, da stvar ne zaspi. Treba je še dokaj glavniice, in

Tuje dežele.

Preko Londona se poroča, da se je lord Rosebery razgovarjal s knezom Bismarckom ter da se je ta slednji odločno izrekel za nevtralizacijo Egipta pod močnim in popularnim kedivom; knez Bismarck je baje tudi prevzel nalogo, da bode svoj vpliv porabil pri Rusiji, da ne bode v Aziji dalje prodirala; nasproti pa zahteva Bismarck od Angleške, da ne sme Nemčijo ovirati pri razširjanji prekomorske trgovine.

Mednarodna zdravstvena konferenca v Rimu izvolila je svojim načelnikom nemškega fiziologa Meleschotta. Tehnična komisija se zdaj posvetuje o karanteni. Vsi delegiranci, izimši turškega, izrekli so se proti deželni karanteni, gledé morske karantene pa so mnenja delegirancev do zdaj zelo različna.

V slednjem času govorilo in pisalo se je mnogo o ministerski krizi angleškega kabineta. Zdaj pa se zopet poroča, da tem vèstem ni verjeti. Vzrok temu konfliktu bil je izimni zakon za Irsko; Gladstone naznanil je, da se bode predložil zakon o nakupovanji zemljišč v Irski, ne da bi se bil prej posvetoval s svojimi drugovi, izmed katerih bi radikalni rajši odložili še ta zakon. Zdaj sklenil se je baje kompromis tako, da se izimni zakon samo za jedno leto podaljša.

Španskemu kongresu predložil se je pred kratkim postavni načrt, s katerim naj bi se pomoglo slabi španski mornarici. Pomorskemu ministru naj bi se dovolilo, da sme v ta namen skozi deset let izdati 26 milijonov. Mornarica naj bi se pomnožila z osmimi novimi oklopnici prve vrste, osmerimi križarji prve, sedmimi druge in štiridesetimi tretje vrste, dalje s tridesetimi čolni za topove in petinšestdesetimi torpednimi čolni.

Dopisi.

Iz Kostanjevice, dné 24. maja. [Izv. dop.] (Volilno gibanje.) Volilno gibanje po Dolenjskem, posebno za mestno skupino, je mnogo bolj živahno postalo, kakor se je bilo nadejati. Nasprotniki gosp. prof. Šukljeta so tako silno delavni, da človek ne vé, ali bi bolj občudoval njihovo vstrajnost in značljivost v raznih pripomočkih, da bi svoj namen dosegli, ali bi se jezil nad njihovo predrznostjo. Pri nas je noč in dan pol-drugi mežnar na nogah, da raznaša nekemu gospodu ~~vazne~~ pole in listke mestnim volilcem; dasi tudi on ne varuje svojih podplatov. Res strašen brezbožnik mora gosp. Š. biti, si mislijo nevedni volilci, ker se ta gospod nobenega truda ne vstraši, da bi se le tega predrznega kandidata, ali, kakor on pravi, brezverca in kruhoborca, odkrižal. Nam se pa dozdeva, da ta agitator ravno iz kruhoborstva, ki ga drugemu očita, tako silno pete

da se ta nabere, treba je, da se prevarani in prestrašeni duhovi vmiré.

Da bi si vstvaril pravo podobo o delovanji v demantnih jamah, najel sem voz in se peljal na nasprotno stran mesta, kjer leži De-Beerska jama. Ker sem imel pravno pooblastilo, sprejel me je ondotni nadzornik prijazno in pokazal mi s strokovnjaško natančnostjo vse podrobnosti. Jama je še večji od prejšnje in uže tolike globočine, da so napravili v njej preduhe in prerove. Ima pa ono neprecenljivo prednost, da so njene stene vsekane v skale in da tako ne preti nevarnost zasutja. Brezbrojno zamorcev, koje nadzorujejo beli pazniki, koplje in vrta doli na dnu višnjevcevo prst in jo meče v posode, koje se potem po vrveh privažajo na površje. V majhnih vagonih vozijo jo potem na v to pripravljene platanote, kjer jo na drobno razsipavajo. Tu leži glina, kakor je vreme, dalj ali manj časa, in se časi tudi umetno namaka — večkrat cele mesece, kajti še le tedaj, ko uže razpada in strhli, dá se dobro izprati. Celo tvarino potem pograbi in speljejo v kolovozih v mline, kjer se v koritcih, po kojih pritaka vedno voda, meša in melje. Naposled ostane pesek pri tleh, zemlja pa se sama po sebi izpirava in odpluje. Pesek se potem posname v

brusi. Najmenj pa se nam dopada od njega to, da se je predrznil v svojem agitiranju svoj kljun celo v družinske razmere gosp. Šukljejevih privržencev vtikati, ter da je poskusil celo zakonsko slogo razdirati, da bi le svoj namen dosegel, a vse to ne bode ničesar pomagalo.

Tukajšnji volilci so se večkrat izrazili, da to ni prav, da gosp. grof Margheri, ki vender pogosto potuje skozi Kostanjevico, svojim volilcem celó nič ne pové o svojem šestletnem delovanju; pa tudi, da ne proglasi svojega programa, kakor sta storila oba njegova nasprotna kandidata, gosp. Šuklje in gosp. Wurzbach.

V petek 22. t. m. pa nas iznenadi vèst, da bo gosp. grof polagal v gostilnici pri Bučarji račun o svojem državnozbornem delovanju. Vender odločni privrženci gosp. Šukljeta nismo bili povabljeni, poslušati zanimljivi račun. Margherovci so si mislili, kdor nima našega znanja na čeli, je bolje, da ga ni v našo družbo.

Zbralo se je bilo tedaj celih 13 volilcev in nekaj pivcev, ker se je uže naprej povedalo, da se bo pilo zastoj. In res so uže polni „Štefani“ čakali žeje, in nežejne volilcev; prav tako, kakor se pri enakih prilikah godi po Hrvatskem in Madjarskem.

Gospod grof je pa svoj zanimljivi račun od gletnega hišovanja nekako po evangeljsko naredil; samo da ni rabil sv. evangeljskih besedi od besedice do besedice: Mesto „talent“ je rekel: „mandat vam izročim čist nazaj, kakor ste mi ga bili izročili.“ Obljubil ni svojim volilcem, ki niso bili premalo osupnjeni, prav čisto nič; kar je še najbolj prav. Kajti kdor vé, da ni zmožen za delo, naj tudi nič ne obljubi. Eden g. grofovih najbolj vnetih agitatorjev je rekel: „Bog ne daj, da bi se g. grof še kam drugam pokazal, vse naše delo bi bilo vničeno; stavim, kdor koli bi ga slišal, bi zgubil vse veselje do njegovega izvoljenja.“

Razne vesti.

— (Afrikansk kralj v Londonu.) Iz glavnega mesta Angleške poroča se z dné 19. t. m., da je po morji tja dospel kralj Iko Džumbo iz Bonnyja. V njegovem spremstvu sta sina njegova Herbert in James, ki sta se obadva v Liverpoolu odgojevala, kakor tudi princ Mendgo iz Gabuna. Ta in kralj Iko Džumbo nista bila poprej še nikdar na Angleškem. Kralj odpravil se je na daljno pot samo zaradi tega, ker je na očeh bolan in bi na Angleškem dobil rad zdravniške pomoči. Jeden kraljevih sinov, z imenom John pa je ostal domá v Afriki, da zastopa v vladanji svojega očeta.

— (Velikansk spominek.) Milijonarka Cornelija M. Stewarta, uroda znamenitega trgovca v New-Yorku, dala je v spomin svojega moža zidati krasno

posode, ki so na pol napolnene z vodo, in preseje na siteh na železne plošice, kjer izvedeno oko delavca, se vé da pod strogim nadzorništvom, vsaki demant izmed drugih kamenov hitro najde. Jaz sam sem, ko sem opazoval te pralne priprave in radovedno brskal med malimi kamenčki, v kratkem našel tri demante, izmed katerih je največji tehtal tri karate. A koliko in kakih kamenov mora se najti, da se pokrijejo velikanski stroški, koje pogoltijo na dan delavci in parno strojevje.

Gledé kakovosti najdejo se v Kimberleyi demanti vsakojake barve: čisto beli, rumenkasti, temnorumeni, rozabarveni in celó črnotemni. Čem čistejša je voda kamenov — kakor zove tehnični izraz — tem veljavnejši so tudi. A tudi nekatere redkejšje barve so visoko cenjene, in zadobivajo pravo veljavo stoprav, ko so obrušeni, kar se zgodi v Parizu in Amsterdamu, novejši čas tudi v Londonu, kamor se surovi demanti v zavarovanih poštnih zavitkih odpošiljajo. Mimo demantov dóbi se tudi neštivilno granatov in malih kosčkov neke baže malahita, kateri poslednji je pa premehak in brez kake veljave, dasi tudi je, obrusen, pristnemu zeló podoben. W. A. Z.

cerkev, katero so pred nedolгим posvetili. Zvonik je 206 čevljev visok; na vrhu ima velik po noči razsvitljen križ, kateri se 20 milj daleč vidi. Temelj cerkve je iz samega granita. Luč dobiva cerkev skozi 70 velikih barvanih oken. Na obeh straneh prižnice stojite dve krasni podobi, ki predočujeta upanje in vero. Orglje, ki so baje največje svetá, stanejo nad 100 000 dolarjev. Piščalij ima 7252 in 115 registrov. Mauzoleum, ki je pod cerkvi, stane 150 000 dolarjev. Ko je pobožna udova pred osmimi leti bila pričela zidati cerkev, nameravala je dati tja prenesti truplo svojega soproga, a to bo sedaj težko šlo, ker je bilo iz groba ukradeno. Kedo je to storil se dosedaj še ne vé. Stebri, na koje je mogočno poslopje oprto, so iz različnega marmorja, in sicer: iz italijanskega, švicarskega, francoskega, nemškega, portugalskega, škotskega, španskega, belgijskega in irskega. Dolgost celega poslopja znaša 170 čevljev. Koliko da je ta cerkev, ki se je zidala celih osem let, stala, ni natanko znano. Cerkev je obdana krog in krog od krasnih nasadov in vrtoč.

— (Izkopan rimsk ščit.) O zeló zanimljivi arheologični najdbi poroča se iz Traismauerja na Spodnjem Avstrijskem. Ko so ondi pred kratkim temelj kopali za neko železniško poslopje, zadeli so na velik kup zdrobljenih lončenih in steklenih posod. Med tem pa so našli tudi ščit iz broná. Na sprednji strani vrezan je orol, pod njim pa podoba Jupitrova s phrygiško kapo na glavi in v vojaški obleki. Desno roko ima povzdigneno in drži gorjačo v nji. Na drugi strani pa je vrisana luna in pod njo podoba mladeniča Marsa. Učeni trdijo, da je ta ščit najbrže iz tretjega stoletja pred Kristusovim rojstvom. Sicer pa so prišli ondi tudi na sled rimski trdnjavi in se zna še marsikaj zanimljivega izkopati.

Domače stvari.

— (Državnozbornske volitve.) Danes vršile so se volitve v državni zbor v kmetskih občinah. V naslednjem podajemo izid volitev: a) Za sodnijske okraje: Ljubljanska okolica, Vrhnika, Velike Lašče, Ribnica, Litija in Zatičina izvoljen je bil gosp. Karel Klun, kanonik in deželni poslanec v Ljubljani, jednoglasno. b) Za sodnijske okraje: Kamenik, Brdo, Kranj, Loška, Tržič, Radolice in Kranjska Gora izvoljen je bil jednoglasno prevz. gospod grof Karel Hohenwart, tajni svetovalec Nj. veličanstva, predsednik najvišjemu računskemu dvoru in graščak v Ravnah na Notranjskem. c) Za sodnijske okraje: Postojina, Bistrica, Senožeče, Vipava, Logatec, Lož in Idrija izvoljen je bil gospod Adolf Obreza, posestnik in dež. poslanec iz Cérknice. d) Za sodnijske okraje: Novo Mesto, Krško, Kostanjevica, Črnomelj in Metlika izvoljen je bil jednoglasno gosp. Viljem Pfeifer, posestnik in deželni poslanec. e) Za sodnijske okraje: Kočevje, Trebnje, Žužemberk, Radeče in Mokronog izvoljen je bil gosp. Jakob Hren. (Natančnejšje razmerje o glasovih podajemo med telegrami.)

— (Splošno cepljenje kôz v letu 1884.) C. kr. ministerstvo za notranje zadeve je za marljivo in vspešno cepljenje kôz v l. 1884. podeliti blagovolilo prvo premijo v znesku 63 gld. okrajnemu ranocelniku g. Iv. Bobeku v Ribnici, drugo v znesku 52 gld. okr. ranocelniku g. Mat. Janzekoviču na Vrhniki in tretjo v znesku 42 gld. okr. ranocelniku g. Ant. Treitzu v Kočevji. Javna pohvala iz istega namena se je izrekla gg. dr. Stanku Strgarju, c. kr. okrajnemu zdravniku v Logateci, in dr. Antonu Arku, okrajnemu ranocelniku v Škofji Loki, dalje okrajnim ranocelnikom gg.: Karolu Peternelu na Igu, Fr. Bachmannu v Ilirski Bistrici, Edvardu Globočniku v Cerkljah, Josipu Steinmetzu v Kranji, Jan. Ruprehtu na Prevojah, Valentinu Brvarju v Novem Mestu, Ivanu Pošu v Žužemberku, Antonu Pavlinu v Črnomlju. Dalje gg. župnikom: Greg. Malovrhu v Stranjah, Kozmi Pavliču v Spodnjem Tuhinju, Florijanu Prelesniku v Nevljah, Ivanu Golobu v Motniku, Tomažu Kajdižu v Vodica, Petru Bartolu v Hinjah, Antonu Hočvarju v Št. Lorenci ob Temenici, Jakobu Tomelu v Ambrusu, Martinu Indofu v Št. Mihelu pri Žužemberku; administratorju Valentinu Pečniku na Robu; vikarju Ivanu Tomažiču v Št. Vidu pri Vipavi; kuratoma Josipu Nakusu v Planini in Ivanu Skvarči v Budanji; ekspozitu Ivanu Lundru v Trnju.

Dalje gg. učiteljem: Francu Golmajerju v Moravčah, Valentinu Burniku in Jarneju Čenčiču v Kamniku, Josipu Benedeku v Planini, Jan. Pozenelu na Uncu, Fr. Mrcini v Gočah, Alojziju Jeršetu v Trebnjem, Iv. Rihtaršiču v Doberniku, Andreju Vavknu v Cerkljah, Martinu Kreku v Smedniku in učiteljici F. Verne v Kameniku.

— (Odlikovanje.) Gosp. Nikolaj Frausin, trgovinski kapitan iz Mil, je dobil zlati križec za zasluge za pogumno in uspešno postopanje v nevarnosti na morji.

— (Mestni odbor ljubljanski) ima jutri ob 6. uri zvečer javno sejo.

— (Posestniki meščanske vojašnice v Ljubljani) imajo dné 31. t. m. ob 11. uri dopoludné v veliki mestni dvorani občni zbor.

— (Kadetne šole.) Začetkom šolskega leta 1885/86 (18. septembra) vsprejelo se bode v razne kadetne šole zopet več gojencev. Natančnejšje pogoje objavlja današnja „Laib. Zeitung.“

— (Kmetijsko potno predavanje) ima tajnik c. kr. kmetijske družbe gosp. Gustav Pirc v nedeljo 31. t. m. po poludanski službi božji v Trnovem pri Ilirski Bistrici.

— (Razpisana služba.) Pri sifilitičnem oddelku v ljubljanski civilni bolnišnici razpisano je mesto sekundarnega zdravnika z sistemizovano plačo in drugimi dohodki. Prošnje naj se vložijo do 25. junija t. l. pri ravnateljstvu dobrotelčnih zavodov v Ljubljani. Natančnejšja pojasnila daje tudi to ravnateljstvo.

— (Nenadno umrl) je predvčeranjim po noči okolo 11. ure 57letni ljubljanski železniški sprevodnik Fran Marijan v Trstu. Ko se je ravno hotel podati k vlaku, s katerim bi se bil odpeljal v Ljubljano, zgrudil se je nenadno mrtev na tla. Zadel ga je mrtvoud.

— (Umor.) Iz Gorice se z dné 26. t. m. poroča: Danes zjutraj napal je nek delavec svojega tovariša iz ljubosumnosti z nožem; zabodel ga je v vrat tako močno, da je nesrečnež takoj izdihnil dušo. Morilca so zaprli.

— (Iz Trsta) se nam poroča: Pri seji mestnega zbora v torek zvečer utemeljeval je g. Nabergoj svoj predlog, da bi mesto dalo po toči poškodovanim okoličanom najmenj 10 000 gld. podpore. Dokazal je, da je zadnja toča napravila okoličanom najmenj 500 000 gld. škode; ako torej mesto dovoli 10 000 gld. podpore, pripadeta na vsakih 100 gld. komaj 2 gld. — Dr. Piccoli stavlja je predlog, naj se dovoli podpora, a dotična svota naj se izroči Leopoldu Mauronerju, naj jo on razdeli med poškodovance. — Temu predlogu ugovarjal je podžupan vitez Dimmer, češ, da se ta zadeva ne sme tako površno rešiti; predlagal je, naj se Nabergojev predlog odstopi mestni delegaciji, naj stvar natanko preiskuje ter potem zboru poroča. Dimmerjev predlog se je vzprejel. Tako se je prepričala nakana laške stranke, da bi ona delila denar in pri tem razvijala svojo agitacijo.

— (Detomor.) Iz Nove Vasi piše se nam: Dné 22. t. m. našel je posestnik Ivan Zakrajšek v Zakrajnem gozdu mrtvega otroka moškega spola. Kakor se dá iz različnih okoliščin sklepati, porodila je neusmiljena mati na tistem mestu, kjer je potem zločin doprinesla. Biti je morala vender kaka tujka, ker tu v obližji ni nikake take ženske, da bi se ji strašno dejanje podtikati moglo.

— (Utonil.) Iz Loža se nam piše: Dne 23. t. m. igral se je dveletni sinček kočarja Ivana Auseca iz Markovca brez nadzorstva blizu ondi tekočega potoka. Otrok pride preblizo vode in pade notri. Čez dobro uro potegnili so ga mrtvega venkaj. — O jednaki nesreči poroča se nam iz Cerklj z dné 21. t. m.: Prej ta dan hodila je 3 1/2 letna hčerká posestnika in kovača Matije Likarja sama ob potoku in je pri tej priliki pala v vodo ter se utopila. — Da bi stariši vender uže jednokrat začeli bolje paziti na svoje otroke!

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Kranj, 28. maja. Prišlo 99 volilcev; grof Hohenwart voljen jednoglasno.

Kamnik, 28. maja. Vseh 91 oddanih glasov za grofa Hohenwarta.

Radovljica, 28. maja. Vseh 58 volilcev oddalo glasove za grofa Hohenwarta.

